

MOSAMBIIK CLASSIC SAFARI

OSA 1

Mosambikin "suot" ovat peltomaista tasankoa. Savimaista maaperää halkovat lukuisat joet. Jokien varsilla rehottavat korkeat papurys-, ja terävä reunaiset razorgrass-kaislat. Sadekauden aikana joet tulvivat laajalti ja alue muuttuu suomaiseksi. "Melko ihanteellinen metsästysmaasto?". No ei, mutta alue vetää puhveleita puoleensa magneetin lailla, ja se on helvetin hyvä syy rämpiä sinne itsekin.

TEKSTI: HENRI VIITANEN

"Zulu sera, papa delta november- good morning"- kajahti kuulokkeiden kautta korvakäytäviin. Johan herätteli lennonjohtoa, ja pyysi lupaa siirtyä lähtösemiin. Rullasimme kohti Vonderboomin lentokentän kiitorataa Etelä-Afrikassa. Tunnelma kuusi paikkaisessa Aero-Starissa oli odottava. Kääntäisimme pian keulan kohti Mosambikia, jossa viettäisimme seuraavat pari viikkoa. Ensin lentäisimme kuitenkin Krugerin kansainväliselle kentälle, jossa saisimme leimat passeihin, ja ottaisimme ammattimetsästäjä Coeran kyytiin. Lennonjohto antoi nousuluvan, moottorit parkaisivat kirkkaimmat sävelensä, ja hetken kuluttua olimme jo ilmassa.

Ensimmäinen pyrähdys oli nopea. Krugerin kenttä hahmottui äkkiä näköpiiriin. Coera oli odottamassa lentokenttärakennuksen sisäpuolella. Mies oli palaamassa lyhyeltä

lomalta takaisin ruotuun. Hän oli saanut pari yötä armonaikkaa bonnelleiden pöyhimiseen tuoreen tyttöystävän kanssa. Hyvin näytti menneen... Tullimies läpsäytti nopeasti leimat passeihin, ja kävelimme muodollisen turvatarkastuksen läpi. Tavaramme olivat jo lentokoneessa, paperit olivat kunnossa ja ainoa asia jonka virkailijat halusivat nähdä, oli Markon kiväärin sarjanumero - tai niinhän me luulimme. Alfa-uroksemme Coera oli unohtanut neljä kiväärinpatruunaa käsimatkatavaroihinsa, ja tietenkin vielä kaliperissa johon ei häneltä löytynyt ainuttakaan kantolupaa. Pienen puhuttelun jälkeen asia kuitenkin selvisi, ja marssimme kohti konetta. Huvittavinta oli että tullivirkailija antoi patruunat takaisin koneeseen noustessamme.

Lentoreittimme kulki vielä Beiraan, ja sieltä päämäärämme Bahati Campiin. Las-

keutuminen puiden keskellä siintävälle nurmikaistaleelle oli yhtä nautinnollista kuin aina. Ristinmerkki rintaan ja niin edelleen...

Iltapäivän epistolana oli majoittua leiriin, kohdistaa aseet ja tehdä ensimmäisten päivien suunnitelma. Aikaa meillä olisi. Kyseessä oli 10 metsästyspäivän Classic Safari vanhanajan malliin, johon kohde sopi täydellisesti. Ei ollut kaupunkeja, teitä, busseja, eikä paljon ihmisiääkään. Ainoastaan 2008 neliökilometrin metsästysalue, jota asuttivat villieläimet ja muutamat alkuperäisväestön edustajat. Seuraavana päivänä Johankin lentäisi pois ja jäisimme kauaksi sivistyksestä.

Kaikki sujui kuin rasvattu. Markon kivääri tikkasi reiät taulun keskiohjon niin solideilla kuin puolivaippaluodeillakin. Hyvä niin, sillä molempia tarvittaisiin. Puhvelit ja tasankoriis-taeläimet saivat kokea A-Framen ja Wood-

leighin karkean puraisun, ja Trophy Bondedin messinkipora pitäisi huolen hipoista. Itse valitsin back up -aseeksi Johanin elämää nähneen tuplaluodikon. Sinistykset siitä olivat kadonneet maailman tuuliin ja tukkiinkin näytti tikka pesineen, mutta avotähtäimillä varustettuna ja hyvin haulikkomaisena aseena sillä olisi hyvä oikoa päälle ryntäävän puhvelin silmäripset. 470 N.E. yskäisi pehmeästi ja tauluun ilmestyi helposti tulkattavat reiät. Olimme siis valmiit aseiden osalta. Markolla oli haaveena kaataa puhveli, krokotiili, virtahopo ja mustahevosantilooppi. Se oli komea, mutta paljon työtä ja hikeä vaativa lista.

Illan palaverissa päätimme aloittaa puhveleista ja suunnata niiden perässä kauaksi soille. Matka puhvelimestoilta tulisi kestämään koko päivän, sillä runsaista sateista johtuen pystyimme käyttämään kulkemiseen

ainoastaan argoja ja jalkojamme. Matkalla kaataisimme mustahevosantiloopin jos tilaisuus tulisi. Suunnitelma oli siis selvä. Argoon pakattiin runsaasti vettä, peruseineksiä, makuupussit ja niin edelleen. Nautimme illallisen, lämpimän suihkun ja painuimme bungaloweihin hyttsyverkkojen sisään nauttimaan makoisat unet.

TOIMINTA ALKAA

Heräsin aamulla kummaan metallin kilinään. Naapurimökissä otti aseensa lukko kierroksia. Marko oli äänestä päätellen hereillä ja vuorossa oli ilmeisesti pienimuotoinen kuivaharjoittelu.

–"Onko PuhveliLehtonen valmiina tais-toon", kysyin.

–"Jep, kunhan vaan sappikivet antaisivat olla rauhassa".

Markon vastaus muistutti ikävästä asiasta joka varjosti reissuamme. No, pillerireppu oli sen verran tuhti että sen voimalla pitäisi selvitä.

Aamupalan jälkeen hyppäsimme täyteen pakattuun Argoon. Pitkä ja hidas matka alkoi. Ajalla ja matkalla ei sinänsä ollut merkitystä. Päämäärämme oli suhteellinen käsite, ja olimme jo keskellä metsästysaluetta. Sopivan tilanteen tullen voisimme sen käyttää, lupia oli lähes jokaiselle eläinlajille. Nautimme maisemista, eläimistä ja villin Afrikan savuisesta tuoksusta. Reittimme kulki läpi metsien ja niittyjen, mutta pikku hiljaa maasto alkoi muuttua avoimeksi, ja horisonttiin ilmestyivät ensimmäiset korkeat palmupuut. Saavuimme suon laidan. Ryhtimme parantui ja haravoimme kiikareilla aluetta laidasta laidan. Ensin näkyi ruokoantilooppeja,

sitten sikoja, kohta ilmestyi kirjoantilooppi ja viimein silmiin tarttui lauma mustahevosaantilooppeja. Se oli kuin taikaisku joka laittoi Argoon vipinää. Tässäkö se oli? Näinkö helposti se löytyi? Mutta ei... Laumassa oli ainoastaan naaraita ja nuoria uroksia. Lauma oli vielä noin 700 metrin päässä, ja päätimme mennä lähemmäksi varmistamaan, ettei iso musta piileskele jossain laitamilla. Tällä kertaa vain katselimme.

Suoalueen reunoilla esiintyy riistaa runsaasti, ja harvemman kasvillisuuden vuoksi eläimet on helpompi havaita. Paikka on niitä harvoja maailmassa, missä voi vielä nähdä suurten eläinlaumojen kirmaavan horisonttiin villinä ja vapaina ympäristössä, mihin ne alkujaan luotiin. Pääsimme muutamia satoja metrejä eteenpäin kun näimme jotain tavallisuudesta poikkeavaa: pieni puhvelilauma seistä pojotti korkeassa heinikossa suoraan edessämme. ”Puhveleita, täällä... mitä ihmettä?” Puhveleita on alueella paljon, mutta ensimmäistä kertaa näin ne niin lähellä puurajaa. Vilkaisimme Coeran kanssa toisiamme, ja sitten Markoa. Miehen katse ei jäänyt epäselväksi ja päätimme tarkastaa tilanteen. Hiivimme 150 metrin päähän laumasta ja etsimme suurta sonnia. Lauman kingi oli sitä kaliiperia jonka olisi voinut näyttää, jos kyseessä olisi ollut Safarin viimeinen

päivä, mutta ei nyt. Otimme vasta ensimmäisiä lapsenaskeleita reissullamme. Edessä olisivat vielä todelliset seikkailut. Edessä siinsi vihreä valtamerimäinen maisema, tuo loputon suo.

Argo pörisi tasaisesti allamme, ja suoraviivainen reitti kulki kauemmaksi puurajasta. Pian se hävisi kokonaan, ja päivä taittui ehtojuolelle. Meillä oli vielä kolmen tunnin ajomatka ”waterbuck islandille”. Kyseinen saareke sijaitsee lähellä puhvelien suosimaa aluetta, ja siellä olisivat teltat ja ensimmäinen yöpymispaikkamme. Pitkä päivä ja aurinko veivät voimamme. Kroppa kaipasi ruokaa ja paikkaa mihin päänsä kallistaa. Viimein alamme tärkevä rakkine sammui ja pysähdyimme pienen saarekkeen laidalle. Heinien keskellä tampatusta alueesta ja vanhasta

nuotion pohjasta pystyi päättelemään että viiden tähden Hilton a la Mosambik säteili edessämme. Kätevät pop-up-teltat olivat valmiina kiinnitettynä ja niiden pystytys kävi muutamassa sekunnissa. Pian saareke alkoi muistuttaa vanhojen valokuvien safarileiriä. Ainoastaan suuret norsunluukasat puuttuivat. Mustat apurimme hakkasivat puita ja viritelivät hiljaa palavat nuotiot illallista varten. Vesiantiloopit laidunsivat saarekkeen ympärillä ja kuu katseli taivaalta. Oli hiljaista...

Illallisen jälkeen telttojen vetoketjut narahtivat kerta toisensa perään ja vaivuiimme ruudinkatkaiseen safarimiehen uneen.

KOHTAAMISEN AIKA

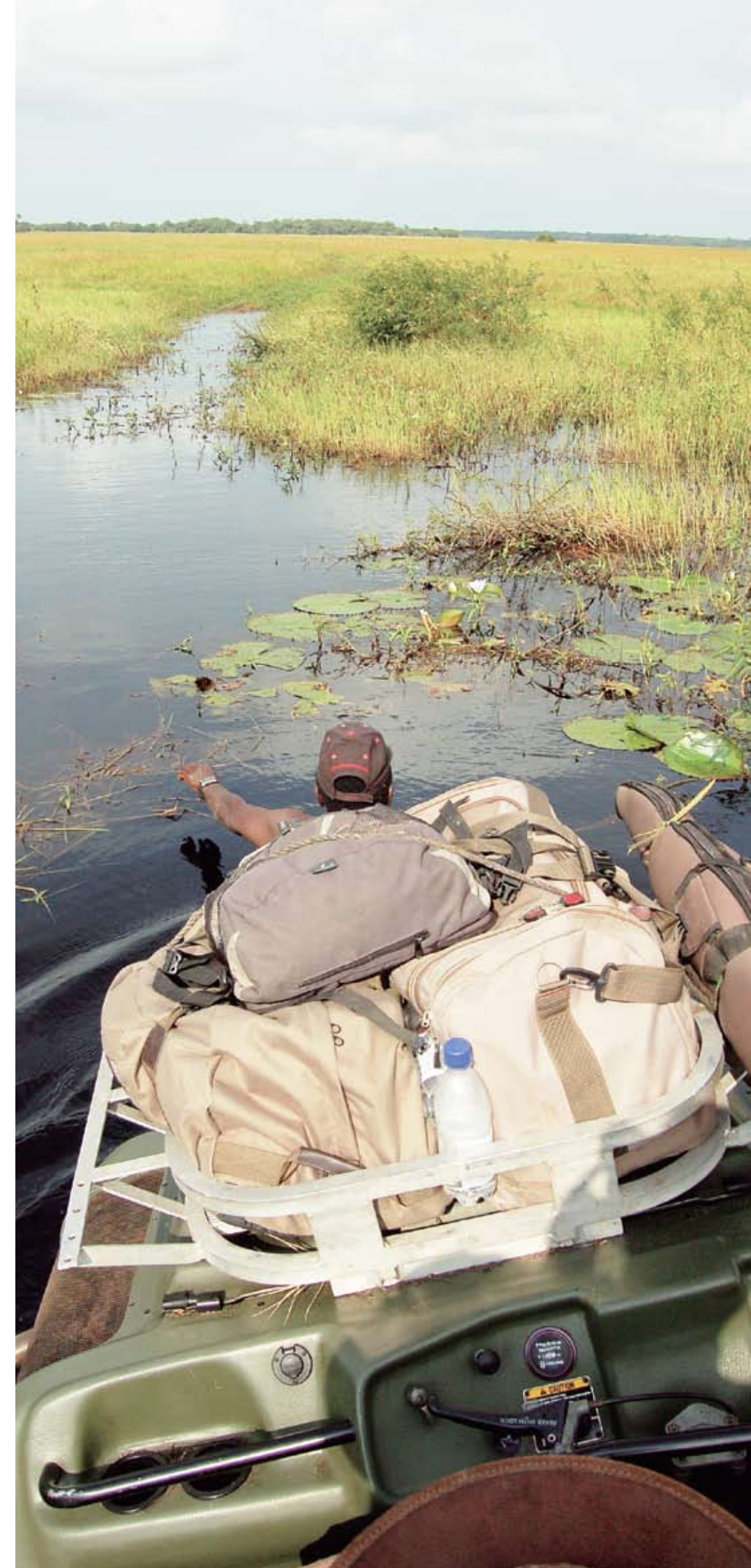
Ennen auringon nousua olin jo piehtaroinut pidemmän tovin. Olo oli totuutta muunnel-

len levännyt, ja odottelin ensimmäistä vetoketjun narahdusta. Kun sitä ei kuulunut, kyllästyin 15 miljoonan hyttysperheen iniinään ja päätin toimia aloitteentekijänä. Vastaus kajahti naapuriteltasta sen verran mahtipontisena, että luultavasti Marko oli ollut hereillä jo jonkin aikaa. Coeran haukottelun sekaisesta muminasta ei olisi ottanut vanha englanninkielenopettajakaan selvää. Alfauroksemme oli kuitenkin palaamassa todellisuuteen. Pieni sananvaihtomme avasi myös mustien jäljittäjien sanavaraston, ja savun haju kertoi heidän valmistelleen kaikki aamupalaa varten.

Edessä olisi totuuden hetki. Olimme keskellä puhvelien asuinalueita, ja olisi vain ajan kysymys milloin ne löytyisivät. Teltoista ilmestyi safaritamineisiin pukeutuneita miehiä. Aselaukut nojasivat uhmakkaasti päiväreppuja vasten ja vyöllä poseerasivat nahkaiset patruunataskut. Tunnelma oli kuin Hemingwayn kirjassa.

Liekit nuolivat kahvipannun kylkeä, ja kohta aamupala oli nautittu. Nousimme argoon ja moottorin pärahdyks rikkoi menneiden aikojen fiiliksen. Renkaat purivat maata ja etenimme tasaisen tappavaa vauhtia. Maaperä muuttui välin veteläksi mössöksi, ja välillä ylitimme joenuomien avovetisiä lampareita. Noina hetkinä emme piitanneet nykyajan ”hömpötyksien” tuomasta avusta. Tosiasiassa Argo oli edellytyksenä päästä tarpeeksi kauas sivistyksestä, ja löytää nuo harvinaisen suuret puhvelilaumat. Jäljittäjien ilme muuttui sitä totisemmaksi, mitä enemmän tunteja vietimme puhveleita etsien. Maahan painautuneet jäljet kertoivat puhvelien läsnäolosta, mutta horisontista ei erottunut valkoisten lintujen joukkoa, jotka useimmiten paljastivat puhvelien olinpaikan. Aurinko nousi yhä korkeammalle ja lämpötila kipusi ylös samaan tahtiin. Pidimme pienen breikin. Kylmä vesi teki terää, ja virkisti sielua ja silmiä. Haravoimme maisemaa 360 astetta kerta toisensa perään, tuloksetta. Tuntiessani jäljittäjän koputuksen olkapäällä komensin Coeraa pysäyttämään argon. Hän oli havainnut jotakin. Kaukana horisontissa liikahteli jotain ja kiikarien läpi katsottuna asia selkiytyi, edessämme vaelsi valtava puhvelilauma. Linnuista päätellen eläimiä oli 200-400 yksilöä. Ongelmanamme oli sijainti suhteessa tuulen suuntaan ja vesi- ja lehmäantilooppeihin, jotka olivat välissämme. Pystyimme päivänvarjon ja vedimme happea.

Odotimme 45 pitkä minuuttia ennen kuin lauma oli vaeltanut riittävän etäälle antilooppeista, ja pystyimme aloittamaan lähestymisen. Argo jätettiin parkkiin ja ki-

lometrin jaloittelu alkoi. Elimme päivän kuuminta hetkeä. Linnuista päätellen puhvelilauma oli makuulla. Ei ollut siis mitään kiirettä. Etenimme kuitenkin verkkaisesti, ja välillä kahlasimme munia myöten joutuessa. Kuraveden kastelema ”kassit” eivät häirinneet menoamme. Edessä oli jotain jonka vuoksi olimme matkustaneet toiselle puolen maapalloa. Alkutaipaleemme sujui vaikeuksitta, ja pitkä heinä tarjosi kattavan näkösuojan. Tuulesta ei ollut juuri merkkejä ja nekin hetket jolloin puhalsi, ilmavirta puski heinänkorsia samaan suuntaan. Olimme vahvoilla.

Viimeiset 300 metriä laitoivat puuskuttaman. Etenimme kyyryssä, kontillaan ja välillä lähes juosten. Viimein pysähdyimme mukavasti pitkään ruohikkoon, kengät tukevasti parikymmentä senttiä vedenpinnan alapuolella. Lähimmät puhvelit olivat noin 50 metrin päässä eikä kukaan tiennyt mihin asti lauma jatkui. Näimme siitä vain osan.

Aloitimme ”haravoimisen” ja Swarovskin laatuoptiikka pääsi oikeuksiinsa sarvien arvioimisessa. Erotimme laumasta kaksi komeaa sonnia, joiden sarvet olivat kypsyneet riittä-

västi. Sarvissa oli leveyttä, ja mikä tärkeintä, luinen kypärä (bossit / sarvien yhtymäkohdat) olivat kasvaneet yhteen. Sonnit täyttivät Markon kriteerit, ja pitkä odotus alkoi. Molemmat sonnit makasivat lehmien ja juniorien keskellä. Välillä joku eläimistä tuli eteen ja välillä tuntui kuin maa olisi nielaissut etsimämme yksilöt. Syrjäsilmillä havaitsin Markon napsivan särkylääkkeitä kuin undulaatti jyyviä ruoka-automaatista. Jätkää siis selvästi sapetti, kirjaimellisesti. Paahtavassa aurin-gossa valkoisena loistava pärstävärkki on varma todiste siitä että mieheen sattui.. Sappikivet uhmasivat jahtiimme.

Päätimme että ensimmäinen kriteerit täyttävä tai sen lähelle yltävä sonni aloittaisi matkansa kohti taivasten valtakuntaa heti kun siihen tulisi tilaisuus. Odotuksemme kuitenkin venyi, koska halusimme asiallisen trofeen, ja puhvelin kohdalla sen varmistaminen tarkoittaa, että sarvet täytyy nähdä myös edestä. Pois päin kulkeva, ja suurelta näyttävä puhveli usein muuttuu nuoreksi ja pehmeäbossiseksi yksilöksi lähemmässä tarkastelussa. Tätä riskiä emme olleet valmiita ottamaan. Viimein asiallinen sonni

nousi makuulta ja aloitti kulkunsa oikealle, ruohotuppaan takaa kohti kohtaloaan. Sekunnit venyivät, mutta suoraviivainen taival toi yksilön jälleen nähtävälle. Tarkistimme trofeen laadun vielä kiikareilla, ja teimme päätöksen. Kyseinen yksilö oli valittu koristamaan forssalaisen omakotitalon seinää. Kivääri oli valmiina ampumakeppien päällä, ja perä nousi tukevasti olkapäätä vasten. Vielä viimeinen varmistus että ristikko kelpui oikean yksilön lavassa, ja samassa 300 graininen luoti oli jo matkalla kohti puhvelin sitkeää nahkaa. Luodin iskiessä puhvelin kylkeen kuului selkeä mäjähdyks. Samassa ympärillämme oleva ruohikko muuttui mustaksi seinäksi. Puhveleita oli joka puolella. Lauma alkoi liikkua levottomasti tietämättä mitä oli tapahtunut. Lauma ei saanut meistä vainua vaan puhvelit juoksivat hetken ympyrää kuin oikeaa varauloskäyntiä etsien ja viimein ne suuntasivat meistä katsottuna vasemmalle.

Näimme lauman kokonaisuudessaan, ja tajusimme kuinka valtavan kokoinen se oli. Muiden päät pyörivät, mutta Coera seurasi tiukasti osuman saanutta yksilöä. –“I can

see him, I can see him! Right there at the back”, Coera toisteli ja piti ampujaa ajantasalla tapahtumista. Puhveli oli saanut tuhdin pusun kylkeensä, mutta juoksi vielä pois ryntäävän lauman perällä. Hiljalleen se alkoi jäädä joukosta. Heti kun toiset yksilöt poistuivat välistä, lähti seuraava kuula kohti kohdetta. Tuttu mätkähdys kertoi osumasta, mutta puhveli ei merkanut sitä millään tavalla. Viimein sonni pysähtyi ja seiso paikallaan noin 120 metrin päässä. Koputin Coeraa olkapäähän. Seuratessamme osuman saanutta puhvelia, oli osa laumasta pyörähtänyt takaisin ja parikymmentä yksilöä tuijotti meitä noin 15 metrin päässä takavassammalla. Puristin sormen tiukasti vanhan sotaratsun varmistimelle, ja katselin lähinnä olevaa puhvelilehmää. Sen silmistä puuttui lempeä pilke. Jäljittäjä ojensi kiväärin myös Coeralle, ja odotimme hiljaa. Tilanne lauskesi kun eläimet saivat meistä vainun, ja suuntasivat kohti päälaumaa. Markon puhveli seiso edelleen jaloillaan, ja kivääri sylki vielä muutaman luodin. Viimein sitkeästi taistellut raskaansarjan mestari pyörähti kyljelleen. Ottelu oli ohi. □

